

Handreiking creëren veilige sfeer

Inhoud document

Tips voor een goed teamgesprek in een veilige sfeer.

Dit document is bedoeld voor procesbegeleiders die onderwijsteams in mbo-scholen ondersteunen bij het versterken van kwaliteitscultuur. Doel van dit document is om hen ideeën te geven hoe zij als procesbegeleider kunnen sturen op een open teamgesprek en een veilige sfeer.

Een belangrijk deel van het traject versterken kwaliteitscultuur zijn gesprekken voeren in het team. Hierin is het van belang dat er een veilige sfeer is en dat er vertrouwen is. Zo kan iedereen meedoen en zich uitspreken over wat hij of zij vindt en wat voor hem/haar belangrijk is. Als procesbegeleider kun je een aantal dingen doen voor een open en veilige sfeer.

- Afhankelijk van de groep, kan het handig zijn om aan het begin van de bijeenkomst regels met elkaar af te spreken, de regels van de dialoog, over hoe er met elkaar gesproken wordt. Zo kan het gaan om de onderstaande regels¹:
 - 1 Vertel vanuit je eigen perspectief of eigen ervaring.
 - 2 Laat de ander zijn/haar verhaal vertellen.
 - 3 Wees écht nieuwsgierig naar de ervaringen, gedachten en gevoelens van anderen. Probeer je open te stellen en tot je door laten dringen wat de ander zegt.
 - 4 Waardeer het verhaal van anderen, oordeel niet. Elk perspectief en ieders bijdrage telt.
 - 5 Sommige mensen zullen langer tijd nodig hebben om over hun antwoorden na te denken. Sta toe dat mensen zoeken of dat het even stil is.
- De procesbegeleider kan afspraken maken met het team over de vertrouwelijkheid van het gesprek. Zo kun je de afspraak maken dat wat er wordt besproken vertrouwelijk is en dat het niet de bedoeling is dat de teamleden onderling over elkaars bijdrage praten. Verder praten over ideeën over het versterken van de kwaliteitscultuur en de opdrachten kan natuurlijk wel!
- Je kunt het belang van een veilige sfeer benoemen en de teamleden vragen 'in elkaars schoenen te gaan staan'. Vraag de collega's om zich open te stellen en geef hen de oefening om niet bevooroordeeld naar elkaar te kijken en te luisteren, maar te begrijpen wat iemand zegt of bedoeld en waarom.
- Voor de procesbegeleider is het van belang dat deze neutraal is en zich inhoudelijk niet mengt in de dialoog van de teamleden.
- Zorg dat iedereen aan het woord komt, vraag ook de teamleden die zich minder hebben uitgesproken naar hun mening.
- Het is van belang dat de teamleden luisteren naar elkaar en elkaar uit laten praten.
- De procesbegeleider kan ingrijpen als het gesprek een verkeerde kant op dreigt te gaan of als er veel negatieve energie is. Zo kun je bijvoorbeeld een gespreksonderwerp even 'parkeren' en aangeven dat je er later weer op terugkomt.

¹ Spelregels van de dialoog, NLQAVET, opgevraagd via de http://www.nlqavet.nl/88_1450_Spelregels%E2%80%9999_dialoog.aspx

- Ten slotte kun je als procesbegeleider met een anonieme peiling, op papier of via een aantal vragen online, nagaan of iedereen vindt dat hij zich genoeg kan uitspreken en eerlijk kan zijn. Dit kan bijvoorbeeld aan het einde van de eerste bijeenkomst of verderop in het traject geplaatst worden.